Beoordeling

Beleidsdoorlichting Geluid

A.J. van Beek, D.G. de Gruijter, I. van Kamp, W. Swart. Bilthoven: Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu. RIVM Rapport 2015-0096

Prof Dr Bert van Wee

TUDelft

24-10-2015

Deze notitie geeft een beeld van de kwaliteit van bovengenoemd rapport, vanuit het perspectief van de bruikbaarheid ervan voor het beoogde doel. De auteur was een van de leden van de begeleidingscommissie.

Het algemene oordeel over het rapport is positief. Het is degelijk (conclusies zijn goed onderbouwd) en helder geschreven, en kent een helder doel en een heldere afbakening. En er is goed gebruik gemaakt van de beschikbare bronnen. Het rapport is naar mijn mening daarom geschikt voor het gestelde doel en voor eventuele onderbouwing van beleidsimplicaties.

Ook procesmatig is mijn oordeel positief: in de bijeenkomsten is een open dialoog gevoerd tussen auteurs en de leden van begeleidingscommissie, en de aangereikte suggesties zijn in het algemeen goed verwerkt.

Op detailniveau zijn nog wel wat kanttekeningen te maken, en deels ook gemaakt door leden van de begeleidingscommissie, maar binnen de beschikbare tijd zagen de auteurs geen kans die nog op te nemen. Maar die hebben geen substantiële invloed op de finale antwoorden op de onderzoeksvragen, en op de beleidsrelevantie van het rapport.

Meer specifiek commentaar:

- Een belangrijk probleem waar de onderzoekers tegenaan zijn gelopen, is dat er hiaten zijn in de verzamelde informatie over de omvang van de saneringsopgave, en de bijbehorende kosten. Daardoor is het beantwoorden van een deel van de gestelde vragen minder goed mogelijk geweest. Het is vreemd dat voor het ISV dergelijke informatie in het verleden niet verzameld is; zonder dergelijke informatie is de mate van doelbereik, benodigde middelen voor de toekomst en deels ook de efficiency van het gevoerde beleid niet goed vast te stellen. Terecht geven de onderzoekers aan dat het wenselijk is om voortgang van beleid goed te monitoren.
- Het rapport richt zich op de saneringsopgave. Geluidhinder kan ook verminderd worden door bronbeleid (waaronder stillere voertuigen), en maatregelen in het gebied tussen de bron en de ontvanger. Het formele aantal te saneren woningen wordt weliswaar niet beïnvloed door bronbeleid (en maatregelen in het overdrachtsgebied), maar de kosten per woning kunnen bij effectief bronbeleid wel lager uitvallen. Uit eerder onderzoek van onder andere het RIVM en van PBL is reeds gebleken dat het EU bronbeleid vooralsnog weinig effectief is geweest. Het rapport geeft helder aan dat bronbeleid buiten beschouwing is gebleven. Voor een bredere discussie over beleid gericht op sanering zou een integrale beoordeling van de diverse beleidsinstrumenten om geluidhinder te verminderen, inclusief hun effectiviteit en kosteneffectiviteit, gewenst zijn.
- Voor de beoordeling van de kosteneffectiviteit van het gevoerde beleid is het van belang representatieve data te hebben over de kosten van maatregelen per woning. Het rapport geeft deze informatie wel, maar voor de kosten van afscherming van woningen langs lokale wegen, en voor gevelmaatregelen aan woningen langs rijkswegen zijn de aantallen veel te laag om iets te kunnen zeggen over de gemiddelde kosten; het is wenselijk dat hier meer inzicht in wordt verschaft.
- Verder is het minder helder waarom de mate van uitvoeren van saneringsmaatregelen bij woningen langs spoorwegen is achtergebleven bij de uitvoering van dergelijke maatregelen bij woningen langs rijkswegen.
- Het rapport geeft een helder overzicht van de literatuur op dit terrein. Er is niettemin geen systematische literatuursearch uitgevoerd in wetenschappelijke databases, zoals Web of Science, Scopus, of Scholar google. Het is denkbaar dat er literatuur over het hoofd is gezien, die bruikbaar zou zijn geweest voor het onderhavige onderzoek.
- De indeling van beleidsinstrumenten wijkt af van indelingen die hiervoor in de internationale literatuur meestal worden gebruikt. Bovendien lopen 'wat' en 'hoe' door elkaar. Zo kan wetgeving worden ingezet voor financiële instrumenten.

Datum 26 oktober 2015
Contactpersoon Prof.dr. G.P.van Wee
Telefoon +31 (0)15 27 87186
E-mail g.p.vanwee@tudelft.nl

TUDelft
Technische Universiteit Delft

Techniek, Bestuur en Management
Transport en Logistiek

Bezoek
Jaffalaan 5
2628 BX Delft
Correspondentie
Postbus 5015
2600 GA Delft

www.tbm.tudelft.nl

Geachte Mw. Van den Ende,

Bij deze bied ik u mijn oordeel over de Beleidsdoorlichting Geluid aan.

Hoogachtend,

Bert van Wee
TUDelft

Mvgr,

Bert